

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
Odda formannskap	23.03.2015	014/15

Høringsuttalelse - NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi

Dokumentnr	Tittel
259357	NOU_2014_3_kap_12_10_1

Rådmannens forslag til vedtak:

Odda formannskap har følgende høringsuttalelse:

1. Eiendomsskatten må beholdes som en kommunal skatteart hvor kommunene også har ansvaret for verdsettelsen.
2. Forslaget om økt grunnrentesats på vannkraft som kompensasjon for en redusert inntektsskattesats vil føre til en reduksjon i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette kan ikke aksepteres.
3. Vi støtter forslag til avskrivninger for vannkraftanlegg.

Rådmannen i Odda, 05.03.2015

23.03.2015 Odda formannskap
Behandling:

OF-014/15 Vedtak:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt

Saken gjelder:

Finansdepartementet har lagt NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi ut på høring med høringsfrist 7. april. Vi vil innledningsvis påpeke at høringsbrevet ikke er sendt kommunene selv om kommunene er berørt av høringsnotatet.

Vurderinger /drøftinger:

Eiendomsskatten må beholdes som en kommunal skatt

I kap. 12.10.1 behandler utvalget en evt statliggjøring av eiendomsskatten, sitat:

«Behovet for å sikre en rimelig skattebelastning tilsier enten en overgang til en statlig eiendomsskatt eller en bedre koordinering av regler mellom stat og kommune».

Odda kommune er imot en statliggjøring av eiendomsskatten. Eiendomsskatten er en frivillig kommunal skatt, og en viktig del av det lokale selvstyret. En statliggjøring av eiendomsskatten vil svekke den lokale beskatningsretten i betydelig grad og samtidig begrense det kommunale selvstyret.

Det vises også til Europarådskonvensjonen art. 9 nr. 3 hvor det står at en del av kommunens finansielle ressurser skal «stamme fra lokale skatter og gebyrer». Eiendomsskatten er den skattearten som er best egnet til å oppfylle målet om at en andel av verdiskapingen skal gå tilbake til lokalsamfunnet. Vi viser bla.til St.prp. nr. 1 (2003-2004) hvor det på s. 72 står:

«Dette særskilte regelverket er i hovedsak knyttet til ønsket om at vertskommunene skal få en andel av verdiene fra kraftproduksjonen. Dette er dels begrunet som kompensasjon for naturinngrep i kommunen og dels fordi det er et ønske om at kommunene skal få en andel av verdiene i lokale naturressurser.»

Eiendomsskatten er en sikker og stabil inntektskilde for kommunene

Kommunenenes eiendomsskatteinntekter utgjorde i 2013 om lag kr 8,9 milliarder, hvorav vannkraftanleggene alene utgjorde kr 2,2 milliarder. Odda kommune hadde i 2014 inntekter på kr 78 mill fra eiendomsskatt.

Kommunene bestemmer selv om de vil innføre eiendomsskatt. Siden dette ikke er en obligatorisk skatteart inngår den ikke i inntektssystemet.

Med unntak av kraftanlegg fastsettes eiendomsskattetakten av uavhengige nemnder oppnevnt av kommunene. Takstene fastsettes for 10 år, noe som innebærer at inntektene fra eiendomsskatten er relativt stabile i 10-årsperioden. For vannkraftanlegg fastsettes grunnlaget av ligningsmyndighetene. Reglene er tilpasset slik at hensynet til kommunenes behov for stabile inntekter er ivaretatt ved at man i verdsettelsen bygger på rullerende spotmarkedspris over fem år.

At eiendomsskatten gir stabile inntekter til kommunene er i seg selv et viktig argument for at den bør opprettholdes som en kommunal skatteart.

Velgerkontrollen

Både demokratihensyn og velgerkontroll er hensyn som taler for å beholde eiendomsskatten som en kommunal skatteart fordi dette innebærer at beslutningene tas nær dem de gjelder for. Vi er imidlertid uenig med Scheel-utvalget slutning når utvalget skriver at:

«I tillegg svekkes velgerkontrollen ved at eiere av fritidseiendommer eller andre eiendommer som ilegges skatt (kraftverk, industrianlegg mv.) ikke nødvendigvis bor i kommunen. Slike forhold taler for en statlig eiendomsskatt.»

Vi vil påpeke at eiendomsskatteloven har et forbud mot forskjellsbehandling mellom eiere bosatt i kommunen og eiere bosatt utenfor kommunen. Et vedtak om utskrivning av eiendomsskatt på verk og bruk innebærer at bedrifter eid av innbyggere både i og utenfor kommunen må beskattes. Eiendomsskatteloven sikrer også likebehandling av boliger og fritidseiendommer. Dette gjelder selvsagt uavhengig av om eierne bor i eller utenfor kommunen.

Eiendomsskatten er bla. begrunnet med at vertskommunene har rettmessig krav på en andel av verdiskapningen som skjer i kommunen. Det at kommunen har fått skatteinntekter har vært en forutsetning for kommunens tilslutning til vannkraftutbygninger.

Bruk av formuesgrunnlag

Ifølge Scheel-utvalget bør eiendomsskattetakseringen følge formuesskattens sjablongregler:

«Det er uheldig med ulike regler for fastsettelse av ligningsverdier for formues- og eiendomsskatteformål. Verdsettingsreglene bør derfor harmoniseres slik at sjablongreglene for formuesskatten blir gjeldende også for eiendomsskatten...Behovet for å sikre en rimelig skattebelastning tilsier enten en overgang til en statlig eiendomsskatt eller en bedre koordinering av regler mellom stat og kommune.»

Selv om bruk av formuesgrunnlag kan være hensiktsmessig for boliger er det lite egnet for andre typer av eiendommer. Dette fordi formuesverdier ikke er like godt tilpasset lokale forhold som kommunale eiendomsskattetakster. Næringseiendom, herunder verk og bruk, er en lite homogen gruppe, noe som betyr at det er behov for større grad av skreddersøm. Slike eiendommer er i dag stort sett ikke underlagt formuesverdsettelse, og det finnes derfor ikke verdsettelsesregler egnet for eiendomsskattetaksering.

Odda kommune mener at takseringen av verk og bruk fortsatt bør skje i regi av nemder oppnevnt av kommunene.

Eiendomsskattetaksering bør skje lokalt

Med unntak av vannkraftanlegg takseres eiendommene for eiendomsskatteformål av takstnemd/ sakkyndig nemnd oppnevnt av kommunestyret. Nemndene er imidlertid uavhengige organer som ikke kan instrueres av kommunen.

Vannkraftanlegg verdsettes etter ligningsverdien. Lokalkunnskap og innsikt i det lokale næringslivet er et viktig hensyn som taler for at verdsettelsen av andre eiendommer enn vannkraftanlegg fortsatt bør skje lokalt. Kommunene og de kommunale takstnemdene har

stor erfaring og kompetanse innen eiendomsskatt, noe som sentrale skattemyndigheter ikke har. For vannkraftanlegg skjer verdsettelsen etter andre prinsipper, og etter detaljerte regler fastsatt i skatteloven. Disse reglene er imidlertid ikke overførbare på andre verk og bruk hvor det ikke finnes objektiviserte og observerbare spotmarkedspriser til bruk for verdsettelsen.

Ved taksering av andre verk og bruk innhenter nemndene som regel takstforslag fra sakkyndige. På denne måten sikres skattyter at eiendomsskattetaksten tilpasses lokale forhold og prisnivå.

For at takseringen skal gjenspeile verdien av den aktuelle eiendommen og samtidig tilpasses lokale forhold, er det nødvendig med befaring. Dette tilsier at takseringen bør skje i regi av lokalt oppnevnte nemder, slik at befaringen kan gjennomføres på en praktisk måte.

Verdsettelsesprinsippene som anvendes for eiendomsskatteformål er etablert gjennom lov og rettspraksis over en årrekke. Rettspraksis har avklart de fleste praktiske og rettslige uklarheter ved verdsettelsesprinsippene som benyttes.

Kommunereform

Det foregår for tiden et arbeid med kommunereform. Dersom resultatet av dette blir større kommuner, vil flere av de innvendingene som Scheel-utvalget viser til bli avhjulpet.

Økt grunnrenteskatt gir redusert eiendomsskatt til kommunene

Forslaget om å øke grunnrenteskatten for å kompensere skattebortfall for staten, vil innebære at kommunenes inntekter reduseres. Dette fordi grunnrenteskatten kommer til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget. Økt grunnrenteskatt gir på denne måten redusert eiendomsskattegrunnlag for kommunene. Kraftanleggenes formuesverdi blir lavere ved en økt grunnrenteskatt selv om eiendommens verdi og lønnsomhet er uendret.

Avskrivningsreglene for vannkraftanlegg

I kap. 10.4.7 foreslår Scheel-utvalget å beholde de særskilte avskrivningsreglene for vannkraftanlegg uendret. Avskrivningsreglene for vannkraftanlegg inngår som en del av beregningen av kommunenes eiendomsskattegrunnlag, jfr. sktl. § 18-5. Utvalget viser til at dagens lineære avskrivningsregler gir et godt bilde av det økonomiske verdifallet. Odda kommune er enig i utvalgets vurderinger her.

Økonomiske konsekvenser:

- a. Driftskonsekvenser: Dersom eiendomsskatten statliggjøres medfører dette et årlig inntektsbortfall på kr 78 mill.

Uttalelse fra kommunale råd: Ingen

Saken sitt forhold til

Overordnede planer og lovverk:

a. NOU 2014:13

<https://www.regjeringen.no/contentassets/bbd29ff81485402681c6e6ea46655fae/no/pdfs/nou201420140013000dddpdfs.pdf>

b. Aktuelle lover – Lov om eiendomsskatt til kommunane av 06.06.1976

Folkehelse, livskvalitet og oppvekstmiljø: Mindre inntekter til kommunen betyr betydelig redusert tjenestenivå for innbyggerne.

Klima, miljø og energi: En evt. statliggjøring av eiendomsskatten kan føre til at kommunen blir betydelig mer restriktiv med å si ja til kraftutbygginger.

Verdiskapning og næring: En del av verdiskapningen ved kraftutbygginger bør bli igjen i lokalsamfunnet. Dette sikres ved en kommunal eiendomsskatt.

Sammendrag/ konklusjon:

Rådmannen anbefaler at formannskapet avgir følgende høringsuttalelse:

1. Eiendomsskatten må beholdes som en kommunal skatteart hvor kommunene også har ansvaret for verdsettelsen.
2. Forslaget om økt grunnrentesats på vannkraft som en kompensasjon for en redusert inntektsskattesats vil føre til reduksjon i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette kan ikke aksepteres.
3. Vi støtter forslag til avskrivninger for vannkraftanlegg.

Saken skal ekspederes av: Saksbehandler
Særutskrift skal sendes til: Finansdepartementet
Arkiv